

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 3 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felőlő szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér Biedermann-palota földszint.
az udvarban hátul.

Panama.

Aggasztó, ha figyelemmel olvassuk azokat a törvénytudósításokat, amiket mostanában az Abauj-Szántói gőzmalom bukásáról közölnek a vidéki lapok. Lehet abból némely hasznos tanulságokat meríteni.

Ime: mi is szolgálhatunk nehánynyal. Csak röviden, mert kötetekre menő értekezést lehetne írni arról, hogy mi a baja a mi vidéki intézeteink némely részének. Természetesen távol áll tőlünk, hogy általánosítsunk és a legcsekélyebb gyanut is felidézünk azon régi, jó hírű vidéki részvénytársaságok vagy pénzintézetek ellen, melyek fontos gazdasági tevékenységüket korrekt módon és pontosan végzik.

De mi az oka annak a botrányos bukásoknak, melyek az utóbbi években olyan országos port vertek fel s melyek oly jelentékenyen megkárosították a lakosok egy részét. Szűk látkörre mutatna, ha ezeket az okokat csupán a gazdasági viszonyok rossz menetében keresnénk.

Legfőbb ok a gavalléros bizalom. Azok a jó vidéki urak,

akik igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjai a különféle intézeteknek, nagyon rosszul teszik, ha a gavallériát nem hagyják a hivatal ajtaján kívül. Mert más az üzlet és más a privát élet. Az üzletben nincs helye a vak bizalomnak, ott el kell végezni minden embernek a kötelességét és szigorúan venni az ellenőrzés jogát. Akkor nem történik baj. Ellenben, ha szabadjára hagyják, ha az ellenőrzés elemi szabályait sem hajtják végre a „megbízható” emberrel szemben, akkor bizony előbb-utóbb beüt a krach, a sikasztó vidáman vitorlázik Amerika felé, vagy — ha ő is gavallér — főbelövi magát, a jóhiszemű vidéki urak pedig törvénytörés elé állanak, azonkívül, hogy a vagyoniukat is elnyeli a bukás.

Igen, az ellenőrzés lelkiismeretes végrehajtását kell figyelmükbe ajánlanunk az illetékes köröknek, akkor mentül kevesebb olyan szomorú híreket olvasunk ilyen intézetek bukásáról.

A párisi magyar kiállítás költségei.

— Távirat. —

Mint értesülünk, a költségvetés általános tárgyalása alkalmával, mely

e hó végén veszi kezdetét, több képviselő szövé fogja tenni azokat a jelentékeny tulkiadásokat, melyek a magyar kiállítás kormánybiztosságánál fölmerültek.

Ezeknek a tu kiadásoknak pontos összege még nincs megállapítva, de már most is bizonyos, hogy azok — mint azt Lukács Béla állította — nem 200.000 forintra, hanem mintegy fél millió forintra rugnak.

A képviselőházban Miklós Ödön, a kormánybiztos helyettese fog az ezen ügyben tett felszólalásokra reflektálni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Távirati tudósítás. —

Tallán Béla elnök az ülést 10 órakor megnyitja. A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után következett a közérdekű üntöző csatornákról szóló törvényjavaslat folytatólagos tárgyalása.

Papp Elek: Elismeri, hogy a javaslatnak létesítése által a gazdaközönség nagy előnyököt élvezne, mindazonáltal kénytelen a javaslat hibáira is rámutatni. Mint az alföld egyik képviselője, felhívja a kormány figyelmét az ottani szociális viszonyokra. Komoly megfontolás tárgyává kell tenni azt, hogy miképpen lehetne összhangzatba hozni a közérdekű csatornákat a talajviszonyokkal és a hajózással. Majd hosszasan polemizál Hieronymy Károlylyal és a javaslatot elfogadja.

A halott kívánsága.

— Én nekem még több okom van rá, hogy tiszteljem a halottakat, mint önnek, — szölv Maxime, miutáu Jacques befejezte az elbeszélést. — Tisztelnem kell a halottakat, mert részem van abban, hogy valaki megszegett egy esküt, a melyet egy haldoklónak tett. Én különben ennek az esküszegésnek köszönhetem a boldogságomat. Szinte babonás tisztelettel gondolok a temetőre. Szent előttem minden, a mi egy halottra emlékeztet, mert hiszem, hogy minden emlék tárgyban van valami az elhunytak a lelkéből is.

1888 táján beleszerettem Margueritebe. Oly nagy volt a szerelem, hogy bele is betegedtem. Tulajdonképen nem is hittem, hogy valami akadály lesz a házasságunknak. Marguerite kétszer olyan gazdag volt ugyan, mint én, de engem az övével még sokkal gazdagabb családok is szívesen láttak s örömmel hozzám adták volna a leány-

nyukat. A leány atyjának, Chevreuse urnak a szemében azonban én nagyon kicsiny ember voltam, — ő sokkal gazdagabb vót akart. Ki is szemelt már egy fiatal embert, aki egy huszszoros milliomosnak, az egész ország leggazdagabb gabonakereskedőjének a fia.

Ezzel meg vót pecsételve a sorsom. Chevreuse rendkívül erős jellemű ember vót, híres arról, hogy sohasem másította meg az elhatározását... Nagyon sokat szenvedtem, mert Marguerite maga is bevallotta, hogy engem szeret. Hiába kérte az atyját és hiába sirt előtte, — nem használta a kétségbeesés sem. Mivel pedig Marguerite nem tartozott azok közé a leányok közé, akiket el lehet csábítani vagy meg lehet szöktetni: nem remélhettem többé, hogy valaha az enyém lesz.

Már ennyire haladtunk, mikor Chevreuse ur egyszerre csak megbetegedett. Nyilvánvaló vót, hogy betegsége nagyon veszedelmes természetű s bármily aljas dolog vót is ez tőlem; azt kívántam, hogy minél előbb meghaljon.

Arra gondoltam, hogy Chevreuse, ha meghal is, még nem bizonyos ugyan, hogy Marguerita az enyém lesz, de már az bizonyos, hogy nem lesz a máséiké.

Chevreuse betegsége napról-napra rosszabbra fordult. Az egyik orvos már lemondott az életéről, a másik azonban még reménykedett. Egy reggel már nem tudtam ellenállani a kíváncsiságomnak — elmentem Chevreuséékhez. Minden ajtó tárva-nyitva vót s így észrevétlenül jutottam be a házba, egészen a haldokló mellett levő szobáig. Nehéz hörgését hallva, kétségtelen vót előttem, hogy meg fog halni s ujjongtam örömben. „Marguerita meg van mentve!” folyton csak ez járt az eszemben. Már visszaakartam osonni, nehogy meglássanak, mikor a haldoklónak a hangját halottam. Azt mondta az ápolónak, hogy hívja be Margueritát. Néhány perc múlva a haldokló megint megszölv, siri hangon: — Esküdjél meg Marguerite, hogy hozzáfogsz menni Mauricehoz.

Marguerita sirva, remegő hangon válaszolt:

Vancsó Gyula: Jobban szeretné, ha az előirányzott összeg 2—300 ezer lenne, mert 50.000 forint vajmi kevés. E javaslat által maradó emléke lesz a kormánynak, mert ez a javaslat a nép boldogulását fogja előmozdítani. — A javaslatot elfogadja. (Helyeslés.)

Felkiáltások (öt perc szünet).

Elnök a szünetet elrendeli.

Kossuth Ferencz helyesi a miniszter működését a földmívelés terén és örvendtes, hogy elővette a feledés lomtárából az öntöző csatornák kérdését, noha a mód, a melylyel ezt megvalósítani akarja nem a legszerencsésebb. Ezt különben már Komjáthy kifejtette s ő csak azt akarja kifejtetni, mennyire szükséges az öntöző-csatorna.

Arra azonban nem lehet gondolni, hogy részvénytársaságok alakuljanak. Az öntöző-csatornák oly csekély százalékot jövedelmeznek, hogy erre tőkét találni nem lehet. Maguk az érdekeltek is csak nehezen fogják megcsinálhatni az öntöző-csatornákat, mert e'enyészően csekély a kormánynak az a támogatása, a melyben őket részesíteni fogja. A javaslatot elfogadja. (Helyeslés.)

Major Ferencz kéri, hogy beszédét, holnap mondassa. A ház megengedi.

Ezután Wlassics Gyula miniszter válaszol Molnár János interpellációjára a János király című könyvének ajánlása miatt Molnár János azt kéri tőle, hogy Schakespeare művei mert szolgálnak tankönyvül a középiskolákban, mikor ezen művek legnagyobb része az erkölcsöt megrontja. Legelőször is azt jegyzi meg, hogy nem iskolai használatra, hanem a könyvtáraknak ajánlotta. Van ugyan a könyvben olyan részlet, amely a gyermekek nem való. De van benne sok magasatos részlet. Egyes részletek miatt a világirodalom nagy auctorait az iskolából kitiltani nem lehet. Hát tiltuk ki Homeroszt, Vergiliust, Bánk bánt stb. Ellenőrzésre igenis szükség van, amit a tanári kar teljes mértékben gyakorol. Kérem a választ tudomásul venni.

Molnár János kijelenti, hogy nem ellensége Schakespeare-nak, hanem azt kívánja, hogy az ifjúságnak és iskoláknak

szánt Schakespeare-kiadást úgy megrostálják és megcenzurázzák, mint Angliában teszik. Be is mutat egy János király füzetet, melyet Angliában az iskolák számára jól meghuzogatva kiadtak. Megtámadja a sajtó ama részét, mely őt interpellációjáért ócsárolta.

Wlassics miniszter figyelmezteti Molnárt, hogy az ő lapja ellene még külön hangot használ, mint Molnár ellen egyes lapok. Kijelenti, hogy a csonka kiadásnak nem barátja, mert a kihuzott részszel még jobban felpiszkáljuk a tanulók kíváncsiságát.

Molnár János: A miniszter válasza őt aggodalommal tölti el s azért nem fogadja el.

Wlassics kijelenti, hogy s Molnártól bemutatott János király példánynak egyike az Angliában használt számolt kiadásnak. (Derültség.)

A Ház a választ tudomásul veszi.

POLITIKAI HIREK.

A belényesi választás. A belényesi függetlenségi népes gyűlésen Nadányi Jenő nagybirtokost kiáltották ki jelöltjüknek Gajári Ödönnel szemben. A végrehajtó bizottság táviratban kérte föl Nadányit a jelöltség elfogadására. Gajári most körutat tett a kerületben s mindenfelé lelkesen fogadták.

A horvát egyezmény. A horvát regioláris deputáció Csáky Albin gróf helyére Tisza Kálmánt választotta meg elnökévé. A bizottság egyben elhatározta, hogy a horvát küldöttség részéről beérkezett nuncziusra a költségvetés általános letárgyalása után érdemlegesen válaszol.

A verespataki mandátum. A verespataki szabadelpvűpárt tegnapelőtti gyűlésen elhatározta, hogy a képviselői mandátumot a jövő ciklusra Lukács László pénzügyminiszternek ajánlja föl. Ha azonban a miniszter nem fogadja el a jelölést, ez esetben egyhanglag Ebergényi Sándor dr. bányabirtokost jelöli.

Krüger Marseilleben.

— Távirati tudósítás. —

Marseille, nov. 22.

Este Krüger tiszteletére bankett volt, amelyen 500 ember vett részt. A banketten Leyds dr. Krüger megbízásából bejelentette, hogy az elnök nem jelenhetik meg a lakomán, mert nagyon fáradt és gyásza van. Az elnök — mondotta aztán Leyds — soha sem fogja elfelejteni azt a szíves fogadtatást, amelyben az önök szép Marseille városa részesítette, amely felülmúlt mindent, amit várható még abban a városban is, amely Franciaországnak dicső nemzeti himnuszát adta, azt a Marseillaise-t, a mely dala minden népek, amelynek függetlenségét meg akarják semmisíteni s amely harcban áll elnyomóival.

Leyds dr. végül Krüger nevében a francia köztársaság elnökét és aztán a maga nevében a bizottságot élte, amely hozzájárult a délafrikai köztársaság függetlenségének fentartásához és harcai támogatásához. Azután még több felköszöntőt mondtak. — Krüger elnök holnap Párisba utazik.

VIDÉK.

Megszurkált végrehajtó. Ugy látszik rossz idő jár Biharmegyében a végrehajtókra. Nemrégiben hírt adtunk arról, hogy az egyik szomszédos községben kést fogott a végrehajtóra egy bős hazafi. Most annak hírével vesszük, hogy meg is szurkáltak egy hivatalában eljáró végrehajtót. Az eset Szegyetel-en történt, ahol a minap Pops Geraszin-nál végrehajtást fogantatosított Menczer Jakab riennyi állami végrehajtó. A feldühödött ember azonban semmiképpen sem akarta megengedni, hogy házában foglaljanak. Csizmája szarából kést rántva elő, a végrehajtóra rohant. Ez jobb karjával fogta fel a döfést, amely keresztül

— Esküszöm atyám!

— Nyugodtan haldoklaj meg! — válaszolt a haldokló.

Ugy éreztem magam, mintha halálra ítélték volna Marguerite megesküdött a haldoklónak, hogy Maurice felesége lesz s az esküje alól csak a haldokló oldhatja fel. Ha meghal: Marguerite a másé lesz; ha életben marad: akkor még felbonthatja leányát az eskü alól.

Akinek a halálát az imént hön óhajtottam, annak az életét most még a saját életem kockáztatásával is megmentettém volna, ha tőlem függött volna.

Kétségbe voltam esve. Vége volt mindennek s éreztem, hogy nem leszek többé boldog a világon. Régente, a vallásosság világában az ilyen esetben kolostorba menekült a szenvedő: manapság pedig neki-megy a világnak. Még nem tudtam, hogy az északi sarkra, a pamiri fensikra vagy Ausztrália sivatagába megyek-e, csak azt tudtam, hogy elmegyek messze, messze.

Elmentem Margueritehez, hogy elbucszam tőle. Nagyon szeretetreméltóan

fogadott s a szememre hányta, hogy az atyja halála után nem látogattam meg és nem vigasztaltam.

— Nem bírtam uralkodni a kétségbeesésemem... — mentegtettem magam.

— A kétségbeesésén?... Talán elvesztett valamit?

— Nagyon jól tudja, hogy mit vesztettem el, — szóltam keserűen.

— Nem, igazán nem tudom...

Olyan édes, olyan őszinte volt az arca, hogy hiszem kellett neki.

— Nos, mit vesztett el? — kérdezte ismét.

— Magát! Elvesztettem örökre, az életem boldogságával együtt... Mert az esküje...

— Az eskü!... Hát arról is tud?

Komolyan rámnézett s így szólt:

— Az eskü nem köt engem!

— Nem? — szóltam meglepetve. —

A haldokló atyának tett eskü nem kötelező?

— A kénytelen eskü nem kötelező. A haldokló bármit kért volna is tőlem: mindent megadtam volna neki. Megesküdtem

volna még arra is, hogy valami ajlas dolgot, valami büntényt követek el... semmit nem bírtam volna megtagadni tőle. De ebből még nem következik az, hogy az egész életemet föl kell áldoznom egy holtaknak. Ha Mauricehoz hozzámennék, akkor gonosz tettet követnék el, míg ha megszegem az eskümet: csak jót tehetek valakivel.

— Így hát — szóltam reménykedve — akkor szabad szeretnem?

— Szabad szeretnie és én is szeretem. Ez legerősebb, leghatalmasabb érzés a szivemben!

*
... Sirtam örömben, kedves Jacques barátom. A házasságunk első esztendejében valami különös érzés megzavarta egy kissé a boldogságunkat. Néha elkomorodtam, ha arra gondoltam, hogy a halottat megsértettük az eskü megszegésével. De amikor az első gyermekünk megszületett, úgy éreztem, hogy a halott megbocsájtott s azóta eltűnt a szomorúságom és aggodalmam...

A halottak tiszteletének azonban mind máig nagy hive vagyok. J. H. Rosny.

hatolt karján s a kés végighasította kabátja ujját is. Ekkor azonban rávetették magukat a dühöngő emberre az esküdtek és megkötözték őt. A végrehajtás ezután zavartalanul folyt tovább.

Tolvaj kisbíró. Hegyközujlakon mind mostanáig Inkás Imrében összepontosult a közbizalom; amiből kifolyólag azután Inkás a kisbírói tisztet viselte. A minap azután kínos incidens történt. Az éjjeli örök éppen akkor csípték meg nevezett kisbíró, mikor az Dari Sándor portájáról baromfiakat szándékozott lopni. A tettenért férfi elmenekült ugyan, de másnap beismert mindent. Minélfogva átadták őt a dutyival elegyes közmegevetésnek.

Falusi dráma. Kegyetlen gyilkosságot követett el tegnap Kövesd határában egy szolgálólegény. Találkozója volt egy asszony, akivel heves szóváltása támadt, mig nem a legény egyszerre csak előkapta revolverét és háromszor rálőtt az asszonyra, azután pedig kést rántott elő és mellbe szurta áldozatát. A gyilkosság után a legény futásnak eredt és menekülés közben magára lőtt, azután mellbe szurta magát és mert a halál nem állt be, a kövesdi hidról a vízbe dobta magát. Elemésztén azonban így sem sikerült magát, mert kimentették.

A szatmári kivégzés.

— Saját tudósítónktól. —

A szatmári eseményekről még a következő adatokat közli lapunk tudósítója:

A Papp család névváltoztatása.

A kivégzett Papp Bélának egyik atyafia, akinek előkelő szerepe van Szatmárvármegye közelében, tegnap, hogy a rémes egzekúciónak közelébe se legyen, Nagyváradra ment egy rokonához. A vendég, aki a legnagyobb elkeseredéssel beszélt Papp Béla bűnéről s a ki a szánalomnak egy szikráját sem őrizte meg rokona iránt, nagyon érdekes kijelentést tett nagyváradi barátainak körében. Azt jelentette ki ugyanis, hogy Papp György a kivégzett Béla atyja s egész családja közelébb headják a *belügy-miniszterhez kérvényüket neveinek megváltoztatása iránt*. A család valószínűen a Pópa nevet veszi fel.

A kivégzés után.

Az orvosok déiben felboncolták a holttestet főleg azért, hogy agyában találjanak-e valami abnormitást. Mit találtak, bizonyosan nem tudjuk, de annyi kiszivárgott, hogy *semmiféle abnormitást nem találtak nála*. Az antropológiai muzeum asszisztense pedig méretezet végzett rajta.

Éjjel eltemették a holttestet. A gyászszertartást Rác István ref. lelkész végezte. A temetés nagy csendben ment végbe. A temetés költségeit dr. Egry fedezte, s ki a temetőbe is kikísérte.

Fejfa, sirdomb jelzi azt a helyet, a hol a nagy dráma hőseinek csontjai porlanak.

A kivégzésen barátai közül is csak dr. Egry volt jelen, a ki az egész aktus alatt könnyezett.

Papp Béla atyjával az ismerősök még délben tudatták a kivégzés hírért. Az öreg egykedvűen fogadta a borzasztó hírt s csak ennyit mondott:

— *Isten irtalmazzon a bűnös lelkének.*

Különös véletlen, hogy a kivégzett ingatlanaira tartották meg az árverést. 500 hold föld került árverés alá, az udvari tanyaföldje, a melynek közelében szegény Papp Elemért meggyilkolták.

Különös véletlen az is, hogy éppen ma egy esztendeje, nagy részvét mellett örök nyugalomra helyezték szegény Papp Elemér tetemét. Ki gondolta volna még akkor, hogy bátyja a gyilkos s hogy egy év múlva bitófán végzi nyomorult életét.

Urak akasztása.

Itt említjük meg, hogy Papp Béla felakasztását bátran lehet a legritkább események közé számítani. Az egész elmúlt században csak két „urat“ akasztottak fel az országban. Az egyik Beleznay Samu, akit 1819-ben kötöttek fel, mert hasonló nevű atyját meggyilkolta, a másik Zichy Ödön gróf, akit Görgey akasztatott fel 1848-ban. A harmadik Papp Béla.

Akasztás régen és most.

A „modern technika vívmányai“ tönkretették már az akasztás poézisát is. Harmincz-negyven esztendővel ezelőtt még a hegyekben nem igen bővölködő alföldi városok közelében is volt legalább egy domb: az akasztó-domb, amelynek a hegyében a T alakú akasztófán napkeltétől napnyugtáig, vagy néha még tovább is ott fujdogálta a szellő a deliquenst. Az akasztófa azonban elkorhadtak s a betyár világ kimultával egy egy nagy fészület váltotta föl őket. A városok és faluk határában csaknem mindennütt azt hirdeti a kereszt, hogy ott vagy agyonütöttek vagy akasztottak valakit.

A T alakú akasztófát I alakúra fejlesztette a modern technika s most már csak egy óra hosszáig függ rajta a kivégzett, akinek a halála ma már nem olyan dicsőséges, mint volt harmincz-negyven esztendővel ezelőtt. Például, mikor Bogár Imrét Budapesten a vesztőhelyre vitték a kordén: az utja valóságos diadalmenet volt; az egész uton virágokat szórt a kordéról a tömeg közé, ami könnyű volt neki, mert a pesti leányok egész virág-erdőt vittek neki a siralombházba. A halálra ítéltnek nincs ma már annyi szabadságuk, mint ennek előtte volt: Bogár Imre még megállította a kocsiját a Zum Araber Shimmel előtt s hogy szomjasan ne menjen a más világra, megivott egy iteze bort, persze betyáros hosszú nyaku üvegből.

Szegeden a hatvanas években a birkolásért halálra ítélt Tánczos Mihálynak megengedték, hogy az akasztófa alatt még egy csárdást járhasson. Az érdekes művészi mutatóvannak a mai Szeged Rókus vasuti

állomás mögött volt vagy buszezer nézője; a táncz nagyon szép volt, de sokkal érdekesebb és borzalmasabb volt az, mikor néhány perc múlva már a bőjti szél verte össze a tánczos betyár bokáit. Az akasztásokból legendák és „istorás énekek“ támadtak, — egyszóval: szép és virtuosus dolog volt, ha valakit felakasztottak.

Ma azonban az akasztásban már nincsen romantika és nincsen dicsőség; nem nézi ezer meg ezer ember az akasztást s nem bámulják sajnálkozva és szivdobogva a gonosztevőt, akiben mindig hőst és martírt látott a nép többsége. A mai, négy fal között való akasztástól, amelylyel nem jár együtt a tömegnek bámulata, ma már a legelvadultabb és legműveletlenebb nomád paraszt-nép is irtózik. S a „modern technikának“ elvégre ez is szép vívmánya.

SZÍNHÁZ.

Kornevilllel harangok. Tegnap este Dolly premiérje helyett a Kornevillei harangokat, ezt a fülbemászó zenével bíró operettet játszották. Az előadást kis közönség nézte végig, amely különösen a Perényi Margit, Környei Béla, Karacs, Bódi Lilla és Sziklay játékát s jórészt énekét is tartotta elismerésre méltónak, őket jutalmazta, mint erre igazán legérdemesebbeket, tapsaival.

Művészi élőképek a színházban.

Figyelemre méltó mozgalom indult meg Debreczenben. A lelenczház és a képzőművészeti társulat javára érdekes előadást terveznek, amelyet a színházban tartanának meg s amelyen Munkácsi Mihály világhírű festményeit élőképekben mutatnák be. Köztűn a *Krisztus Pilátus előtt* és *Mozart halála* című r mek képeit is. Az élőképek rendezésére Németh Lajos jeles festőművészt akarják megnyerni, aki jelenleg a debreczeni műtárlat tartása alatt városunkban időzik. Kétségtelen, hogy az ő rendezésében gondos összeállítás, művészi csoportosításban láthatnók a világhírű festmények nyomán rendezett élőképeket s éppen ezért nagyon kívánatosnak tartjuk, hogy a mozgalom sikerre vezessen.

Találmány a színházi pánik ellen. Pétervárott gyakorlati próbát tettek herceg D. avkov orosz mérnök egy praktikus találmányával, mely még sok embernek mentheti meg az életét. A találmányt a pétervári Sándor-kertben ujonnan épült nemzeti színházban állították föl először és abban áll, hogy egy, a színpadról és nézőtérrel egyaránt működő be hozható készülék segítségével az összes színházi kijáratok ajtóit egyszerre érintésre — és egyszerre kifelé kinyitják. A készüléknek azon a pontján, ahol az a színpad és a nézőtér közti összeköttetést közvetíti, folytonosan egy figyelő őr áll. A fontos találmány fölülte alkalmas arra, hogy a közönséget egy esetleges pánik és az ezzel járó tolongás veszélyeitől véggé megóvja. Kétségkívül a színházak vetekedve sietnek megszerezni.

Nyilasi Mátyás sírmléke. Kegyeletes mozgalom indult meg a magyar vidéki színeszek között, hogy korán elhunyt társuknak, az öngyilkosá lett Nyilasi Mátyásnak

emlékezetét fontartsák a jövőre számára. Makó Lajos temesvári szinigazgató táviratban hívta fel a vidéki nagyobb szintársulatokat, hogy a Nyilasi Mátyás koporsójára szánt koszorúkat az elhunytak a siremlék költségeire váltásák meg. Ily módon rövid idő alatt egybegyűl a siremlék felállításához szükséges összeg a kollegák adományaiból.

UJDONSÁGOK.

* A katonatartás eltörlése.

Debreczen város hatósága komolyan foglalkozik azzal, hogy a katonatartás s ezzel együtt a katonatartás megváltási díja eltörlőttessék. Tegnap a város jog és pénzügyi bizottsága Vecsey Imre tb. főjegyző elnöklete alatt tárgyalta az erre vonatkozó javaslatot, amely abban kulminál, hogy a katonai elszállásolásokra Debreczen városa alkalmas épületet adjon. Tervezik, hogy a salétrom laktanya volna a legcélszerűbb, amelyet ötvonzezer korona költséggel kellene a célra átalakítani. A jog és pénzügyi bizottság javasolja is a városi tanácsnak, hogy ezt az átalakítást eszközöltesse s a katonatartás, elszállásolás terhe alól szabadítsa fel a közönséget.

* Kereskedő ifjak társas vacsorája. A keresk. ifjak önképző egyesülete 1900. november hó 24 én (szombaton) este 9 órakor a „Bika” szálloda földszinti éttermében társas vacsorát rendez, melyre az érdekelteket ez uton is tisztelettel meghívja a rendező bizottság. Vacsora jegyek Bartha Kálmán ur városház alatti üzletében válthatók.

* Állandó önkéntes iskola Debreczenben. Azok a kényes kellemtelenségek, amelyek az önkéntes iskola ügyével felmerültek, arra az e határozásra birták a hivatalos köröket, hogy ha áldozattal is, de olyan intézkedést tegyenek, amely egyszer s mindenkorra Debreczen számára biztosítsa az önkéntes iskolát. Ezt a célt másképp nem érhetik el, csak úgy, ha a város az önkéntes iskola céljaira külön és pedig olyan épületet emel, amely a katonai követelményeknek minden tekintetben megfelel. A jog és pénzügyi bizottság ülésén tárgyaltak is egy erre vonatkozó javaslatot, amely a megoldást abban találja, hogy a város a Pavillon laktanya mellé építsen a céljának megfelelő s önkéntes iskolának kifogástalanul alkalmas épületet. A bizottság abban a véleményben van, hogy Debreczen itt nem zárkozhatik el az áldozatkészség elői és olyan feltétel mellett, hogy a hadügyi kormány, minden eshetőség kizárásával Debreczennek biztosítsa az önkéntes iskolát, javasolja is a tanácsnak, hogy Debreczen városa a pavillon laktanya mellett harminczkilenczezer korona költséggel építsen a jelzett célra önkéntes isko-

lát. A város maga megtalálja a kárpótlást bőven abban, hogy évről-évre nem kell bizonytalan lépést tennie az iskola érdekében. A debreczeni polgárokra nem kell gyermekeiket idegenbe nagy költséggel tartani, sőt az anyagi tekintetekben is. Mert ma sokkal többbe kerülnek az iskola céljaira kibérelt helyiségek, mint amennyit az önkéntes iskola építésével az amortizációkra áldoznia kellene. Bizunk benne, hogy a közgyűlés magáé teszi az indítványt és a városi áldozatot szívesen szavazza meg.

* A Csokonai kör ülése. A Csokonai-kör választmánya ma délután három órakor a kör helyiségében választmányi ülést tart, amelyre a választmány tagjai ezuton is is meghívotnak. Az ülés tárgya a debreczeni képtárlatból a kör részére egy művészi kép megszerzése.

* Hol vannak eladó leányok?

Pár hét óta egy magát özv. Horváth-nénak nevező asszony szélhámoskodik Debreczenben. Leginkább az olyan helyeket keresi ki, hol több eladó leány van. Az ilyen családoknak bemutatkozik s elbeszéli, hogy neki három legény fia van, akik a vasutnál szolgálnak. Nagyon szeretné őket kiházásítani s most, mivel tudja, hogy itt több szép leány van, eljött, hogy egyet fia számára kiválasszon. Persze, hogy a lányosház rögtön leülteti, megvendégeli s mikor este szállodába akar menni, nem engedik el. Sőt másnap, harmadnap is ott tartják, a család meg szívesen marad hetekig is, s csak akkor tűnik el, ha már látja, hogy a szülők kezdenek kissé gondolkodni és kételkedni szavaiban. — Debreczenben már többen lépre mentek a szélhámos asszonynak, éppen azért felhívjuk a közönség figyelmét rája, nehogy megtévesztéseit továbbra is folytathassa.

* Letört bimbó. Oláh Gituska egy napi súlyos szenvedés után, életének 7-ik évében, november hó 22 ik napján esti 5 órakor elhunyt. A kis halott földi részei folyó hó 24-ik napján délután 2 órakor a Nagy Sándor József utcái 8 dik számú háztól a ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth utcái sarkertben fognak örök nyugalomra tétetni.

* Jövőheti büntügyi végtárgyalások az alább irottak lesznek, u. m.: 1900. nov. 26 án, hétfőn: Dusa Lajos s társai ellen súlyos testi sértés büntette. Hajdu Gábor s társa ellen gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége. Varga József s társa ellen hatóság elleni erőszak büntette. November 27-én, kedden: Toma István ellen, pénzhamisításért, Csigi Gáborné ellen, királysértésért. Kocsis Imre ellen, gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségeért. Grünstein Izidor ellen, sikkasztás büntetéseért. Német Sándorné ellen, lopás büntetéseért November 28-án, szerdán: Leichtman Ármin s társa ellen, sikkasztás büntette. Marozsán János ellen, lopás büntette. Zánbó Bertalan s társa ellen, súlyos testi sértés büntette. Szikszai Sándor ellen, hat elleni erőszak büntette. November 29 én, csütörtökön: Fehér Imre s társa ellen, lopás büntette. Nánási László ellen, lopás büntette. November hó 30 án, pénteken: Tóth Erzsébet s társai ellen lopás vétsége, Varga (Takó) Ágnes s társai ellen, lopás vétsége. Szász Lajos és társa ellen, lopás vétsége. Özv. Katona Lajosné ellen, orgazdaság büntette. Vadász József ellen, lopás büntette. — Ugyanaz nap még ítélet hirdetések.

* A „Zion” debreczeni betegsegélyzőegylet (saját helyiségében: főpiacz 63 ik földszint) november hó 25 éa délután fél 5 órakor tartandó választmányi ülést tart. Jelentés október havi ügykezelésről. Jelentés október havi pénztárforgalomról. Előterjesztés az egylet 10 évi fenállásának mikénti ünneplése iránt. Előterjesztés táncvigalom rendezése. Előterjesztés felvételi díj elengedése. Előterjesztés hátralékok prelési módja iránt.

* Betörők menekülése. Tegnap éjjel Bulezter Agoston debreczeni lakosnak a kettős halom közelében levő majorágába ismeretlen tettesek betörték Munkájukat azonban nem a legnagyobb csendben végezhatték, mert a zajra felébradt a majoros. Töltőt fegyverrel ment a rablók ellen, kik még ideje korán észre vették a közelgő veszélyt, hanyat-homlok menekültek, ott hagyva minden zsákmányt. A majoros egy darabig üldözte őket, míg végre teljesen el nem tűntek szemei elől a szőlőskertek fáik között. Az esetről értesített rendőrség megindította ellenük a nyomozást.

* Harcz a szoknya ellen. Londonban a minap egy különös processio vonta magára az utcai járókelők figyelmét, leányok és asszonyok szinte vég nélküli menete és azok a hölgyek: fiatalok és éltesebbek, szépek és rutak, soványak és molettek mind azáltal különböztek Éva egyéb leánysítól, hogy valamennyien zuáv nadrágokat hordtak. A nadrágos hölgyprocesszió nem kerékpáros kongresszusra ment, mint ahogy eleinte hitték, hanem „Rational Dress League” közgyűlésére, tehát nem frivol sporthölgyek, hanem komoly női ruhareformerek voltak. Londonban már évek óta egy nagy szövetség áll fenn, amelynek az a programja, hogy a nők vessék el a szoknyát és mint a férfiak nadrágban járjanak. A délafrikai háboru alatt szünetelt a mozgalom, de most, hogy a férfiak már nem harcolnak a burok ellen. A Pocester Hallban megtartott nagygyűlésen a szoknya ellenségei valamennyien nadrágban jelentek meg. Harberton grófné felment a szószékre és lelkes beszédben fejtette ki, hogy a mostani sleppes ruhák, melyek az utcasöprőket feleslegessé teszik, csak annál szükségesebbé teszik, hogy a nadrágos hölgyek ligája komolyan akcióba lépjen. A szoknya nemcsak jele

* Harcz a szoknya ellen. Londonban a minap egy különös processio vonta magára az utcai járókelők figyelmét, leányok és asszonyok szinte vég nélküli menete és azok a hölgyek: fiatalok és éltesebbek, szépek és rutak, soványak és molettek mind azáltal különböztek Éva egyéb leánysítól, hogy valamennyien zuáv nadrágokat hordtak. A nadrágos hölgyprocesszió nem kerékpáros kongresszusra ment, mint ahogy eleinte hitték, hanem „Rational Dress League” közgyűlésére, tehát nem frivol sporthölgyek, hanem komoly női ruhareformerek voltak. Londonban már évek óta egy nagy szövetség áll fenn, amelynek az a programja, hogy a nők vessék el a szoknyát és mint a férfiak nadrágban járjanak. A délafrikai háboru alatt szünetelt a mozgalom, de most, hogy a férfiak már nem harcolnak a burok ellen. A Pocester Hallban megtartott nagygyűlésen a szoknya ellenségei valamennyien nadrágban jelentek meg. Harberton grófné felment a szószékre és lelkes beszédben fejtette ki, hogy a mostani sleppes ruhák, melyek az utcasöprőket feleslegessé teszik, csak annál szükségesebbé teszik, hogy a nadrágos hölgyek ligája komolyan akcióba lépjen. A szoknya nemcsak jele

de egyik fő oka a nő társadalmi alárendeltségének. Ezután egy tudós tanár beszélt a füző ellen, melynek el kell tűnnie, mihelyt a nők eltökélik magukat arra, hogy a férfiakhoz hasonló módon ruházkodjanak. — Mintán még tizenkét férfi és tizenkét hölgy szóhoz jutott, különféle határozati javaslatokat fogadtak el, melyek a szoknyát végkép kiátkozzák.

* **Debreczen villamos világitása.** A helyi vasut igazgatósága — értesülésünk szerint — közvetlenül azután, hogy Debreczen városa a légszuszgyár kezelését átveszi, ajánlatot tesz a város villamos világitására. A villamos világitással kapcsolatban áll a nevezett igazgatóság ama régi terve is, hogy a helyi vasut közlekedését villamos erőre rendezze be. Egyelőre egy új vonalrész kiépítése a kevésbé költséges felsővezeték alkalmazásával tennének kísérletet. Ez a vonalrész az István gőzmalomtól a külsőségen át vezetné a vasuti állomáshoz. Valószínű, hogy a szép tervnek megvalósulását a város hatósága sem fogja megnehezíteni.

* A debreczeni tisztviselők önszegélyző egyesületének igazgatósága folyó évi november hó 25-én vasárnap délelőtt fél 11 órakor gróf Dégenfeld tér 2. sz. a. az emeleten levő hivatalos helyiségében ülést tart, melynek tárgyai lesznek: az igazgatói jelentések, kölcsön kérvények és segélyiránti folyamodások tárgyalása.

* **Esküdtársi tárgyalások.** A debreczeni királyi törvényszéknél december első hetére tűzik ki az esküdtársi tárgyalásokat. A tárgyalások december harmadikán veszik kezdetüket.

Gyilkos vízvezeték. A soproni honvéd főreáliskolában két nap alatt szétzennyeződött növendék betegedett meg altesti bántalmakban. Az intézet parancsnoka, Liszkay József alezredes azonnal jelentést tett a honvédelmi minisztériumnak. A honvédelmi minisztérium egy főtörzsorvost küldött ki a dolog megvizsgálására. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy a megbetegedést a vízvezeték okozta. Az intézet egészségügyi viszonyai, mióta a baj forrását megállapították, tetemesen javultak, úgy, hogy a betegek száma most már 14-re apadt.

* **A debreczeni képművelés.** — Azokkal a hamis hírekkel szemben, mintha a képművelés városunkba nem találna érdeklődésre, ma több adattal nyílik alkalmunk a czáfolatra. A képművelés egyre jobban hódít. A látogatók folyton növekedő csoportja mellett a művásárlás is erősen megindult s napról-napra szaporodik azok száma, akik egy-egy értékes képet váltanak meg a maguk számára. Eddig a következő képek kelték el: Bosznay: Részlet az ujszászi parkból, megvette a kaszinó; Ringeisen József: Kis szorgalmas, megvette: Komlóssy Arthur; Pálffy: Hazafelé, megvette: Sesztina Lajos; Németh L.: Ivó tehének, meg-

vette: Csanak József; Ujvári: Alkony a Dunán, megvette: dr. Tádós János; Németh Lajos: Baromfi udvar, megvette: Szoboszlai Sándor; Petrányi: Zámolyi részlet, megvette: Lestyán Adorján; Pálffy: Patak partján, megvette: A kaszinó; Németh Lajos: Halászlé, megvette Pünkösdy Ferencz; Brovetszky Sándor: Reggel a Rákos patak mentén, megvette: Sesztina Lajos. A képművelést tekintettel az érdeklődésre december harmadikáig meghosszabbították. Ezzel egyidejűleg meghosszabbították a kiállítási sorsjegyek huzásának határidejét is, amelyet ujabban tegnap december 1-ére tűztek ki. Akik elárúsításra magukhoz sorsjegyeket vettek, november 29-ig kell elszámolniuk. A képművelésre újra felhívjuk az érdeklődők figyelmét. — Holnap, vasárnap a tárlat, személyenként negyven fillérért tekinthető meg.

* **Razzia.** Tegnap éjjel általános razzia tartott úgy a gyalog, mint a lovasrendőrség s körülbelül tíz foglalkozás és helyenkül csavargót csípték el és szállították a rendőrség börtönébe.

* **Hideg husneműek árusítása.** A hivatalos lap ma közli a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által ez évi 81.459. szám alatt kiadott rendeletét az ipari munkák *vasárnapi szüneteléséről* szóló 1891. évi XIII. tczikk 3. paragrafusára alapján 1892. évi márczius hónap 5-én 14.837. szám alatt kiadott rendelet határozmányainak kiegészítése tárgyában. E szerint mindazon üzletekben, melyek különféle husneműekből előállított hideg élelmi cikkek elárúsításával foglalkoznak, *este 6 órától 9 óráig* árusíthatók *sonka, kolbászfélék és egyéb hideg felvágottak, valamint sajtok, mindazonáltal azzal a korlátozással, hogy ezen elárúsításnál az üzleti segédzsemet igénybe nem vehető, továbbá, hogy a megnevezettek kivül a vevőközönségnek semmiféle más árucikk ki nem szolgáltatható.* E rendelet kihirdetése napján azonnal hatályba lép. Budapest, 1900. évi november hónap 18-án. Hegedűs, s. k.

* **Dr. Szentes Zsigmond,** a budapesti Bródy Adél gyermekkórház volt másod-orvosa, 3 évi kórházi gyakorlat után, mint gyermek orvos specialista városunkba letelepedett s rendelését megkezdte. Rendel a Biedermann-féle házban (Piac u 42)

* **Kitüntetés.** Az egész országban legjobb hírnévnek örvendő Neumann M.-féle előkelő férfi-, fiu- és gyermek ruhacég ujabban kitüntetésben részesült, amennyiben az 1900-iki párisi nemzetközi kiállításon a Grand Prix és arany éremmel lett kitüntetve. Különben fenn nevezett cég jó és szolid munkájáért már számos világ- és iparkiállítás nyert kitüntetést. A cég helybeli üzlete Fötér, a magy. kir. postával szemben. Meghatalmazott cégvezetője: Deutsch Ignác.

TÁVIRATOK.

Tüntetés az angolok ellen.

Páris, nov. 23. Párisban ma véres kimenetelű tüntetés volt az angolok ellen. A Hotel de Londrónban most igen sok angol lakik. A tüntető néptömeg a szálloda elé vonult s torkaszakadtából kiabálta:

— Le az angolokkal!

— Vizbe velük!

Éjfél tájban már rengeteg néptömeg verődött össze s a tüntetés mind erősebb mérveket öltött, oly annyira, hogy a rendőrséget nagy apparátussal kellett kivezényelni, hogy a tömeget szétoszlatásra bírják. Ez azonban korántsem ment könnyen. A tüntetőket csak jobban izgatta a rendőri beavatkozás s úgy elmérgesedtek az ellentétek, hogy a tüntetők és a rendőrség között véres összecsapás keletkezett. A harc során többen kisebb sérülést szenvedtek, két rendőr pedig törzsűrésztől életveszélyesen megsebesült. A tüntető tömeget csak megfeszített erővel s nehéz küzdelem után tudták szétoszlatásra bírni.

A cár halálhíre.

London, nov. 23. Ideérkezett távirati hírek szerint *Miklós orosz cár ma meghalt.* A hír óriási izgalmat keltett, de hivatalos megerősítés még nem nyert.

A F. M. K. E. Vörösmarty ünnepe.

Budapest, november 23. Vörösmarty Mihály születésének százados évfordulóján, december elsején a F. M. K. E. nagyszabású emlékünnepe rendez Nyitrán. Az ünnep védnökei Thuróczy Vilmos főispán és Bende Imre püspök, rendezőbizottsága élén pedig, a melyben képviselve van Nyitra vármegye, Nyitra városa, a nyitrai polgárság, a P. M. K. E., Thuróczy Vilmosné csillagkeresztes hölgy és Balás György ezredes állanak. Az ünnepen Kenézy Csátár mond megnyitót, Kostyál Miklósné „Szép Ilonka”-t szavalja Majthényi Gézáne zongorakísérete mellett, Parniczky Eszti magyar dalokat énekel Tarnay Alajos zongorakíséretével, Dombay Hugó Vörösmartyról emlékezik meg. Majd Mihály János tanár Ábrányi Emil költeményét szavalja. Végül műkedvelők, köztük Biróczy Marienne, Lyka Mariska, Vörösmarty drámai költeményét a Csongor és Tündé t adják elő. Az ünnep iránt oly nagy az érdeklődés, hogy az előadást másnap, december 2-án Palotay Pireskával, a Nemzeti Színház tagjával a főszerep-

ben megismétlik. Ugyancsak ezen a napon báró Luzzszky Félix magyar hazánkfia, a burok európai önkéntes csapatának parancsnoka felolvasást tart a bur angol háboru érdekesebb epizódjairól s a maga viszontagságos életéről.

Kinai zavarok.

Páris, nov. 23. A temps konstatálja, hogy Bülow gróf a kínai expedíció fölött folyt vitában tagadhatatlanul nagy sikert aratott. Bülow grófnak birodalmi kancellársága kezdetén rendkívüli nehézségekkel és kényes kérdésekkel kellett megküzdenie és hozzá méltó ellenfelekkel mérkőznie. Különösen Richter képviselővel való polémijában tűnt ki mesteri fölénye. De nemcsak formális, hanem tárgyilagosságot szempontból is Bülowé volt a siker. Tapintattal, szellemmel és művészettel megnyugtatta a világot, a nélkül, hogy császári urának egyetlen egy jogát is föladta volna.

Pétervár, november 25. A Novoszt helyesli Bülow grófnak azt a kijelentését, hogy sem a német, sem az orosz kormányt nem vezeti kedv vagy kedvetlenség. A két kormánynak külön céljai vannak ugyan Kinában, de antagonizmusról közöttük ebben a kérdésben szó sem lehet. Waldersee gróf kinevezése sem alkalmas arra, hogy kedvetlenséget idézzon elő. Bülow beszédéből azt következtetni, hogy Németország szívesen választott volna orosz tábornokot fővezérré, de Oroszország nem kívánta. Bülow grófnak az a kijelentése, hogy Németország nem akar villámháritó lenni, Angliában aligha fog tetszeni.

A szevereni Kurier azt mondja, hogy a kancellár nagyon ügyesen beszélt Waldersee gróf kinevezéséről, de a kételyeket nem oszlatta el egészen.

A Birseviya Vjedomoszti úgy találja, hogy az a kérdés, milyen vitális érdekeket oltalmaz Németország Kinában, még nincs tisztázva.

Krüger Párisban.

Marseille, november 23. Krüger ma Párisba utazott. Üdvözlő táviratára Loubet Grégoire anelli prefektus utján köszönetét és üdvözlését küldte Krügernek. Loubet elnök Krüger szombat, vagy vasárnap fogadja.

Bur háboru.

London, november 23. A „Morning Post” szerint Botha tábornok a Lydenburgtól északra fekvő Roosendaalban tartózkodik, a hol valóságos kormányt alakított, melynek tevékenysége egyelőre csak a hadműveletekre szorítkozik. Krüger elutazása előtt Bothát bőségesen ellátta pénzzel. Egy johannesburgi lap szerint Botha két millió forint készpénzzel rendelkezik.

London, november 23. A legközelebb kibocsátandó új hadi kölcsön 10 millió font sterlingre fog rugni. Sir Charles Dilke, az ismert liberális-párti államférfi, azt ajánlja, hogy a

kormány a hadiköltségek fedezésére adóztassa meg a transvaali bányákat, melyek a háborunak tulajdonképeni okozói. Azonkívül nagy adóval volna sújtandó a hollandi vasúttársaság, mely a transvaali vasutak tulajdonosa. Egyes lapok szerint a meghódított két köztársaság legfőleg 39 millió fontot fog fizethetni, míg a hadiköltségek már eddigelé is meghaladják a 100 millió fontot.

Exeter, november 23. Buller tábornok, a kinek ma átadták a város ajándékozta diszkardot, válaszában tiltakozott az ellen a külföldi híresztelés ellen, hogy az angol katonák erőszakosságokat követnek el.

Beniczky Ferencz főispán jubileuma.

Budapest, nov. 23. Holnap, november 24-ik napján lesz tiz esztendő évfordulója annak, hogy Beniczky Ferencz főispánt, ebbe a méltóságába Pest-Pilis-Solt Kis-Kun vármegye közönsége ünnepiesen beiktatta. Ennek az öröndetes eseménynek közgyűlési határozat szerint való megünneplésére Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun vármegye közönsége holnap, szombat délelőtt 11 órakor a vármegyeház nagytermében diszközgyűlést tart. A közgyűléstárgysorozata: 1. Beniczky Lajos alispán megnyitó beszéde. 2. Fazekas Ágost főjegyző ünnepi beszéde. 3. Teleky József gróf megyebizottsági tag indítványa az iránt, hogy Beniczky Ferencz-alapítvány alkottassék, melynek jövedelme a közigazgatási tanfolyamon levő szegény jegyzőjelöltek segélyére fordíttassék. 4. Az alispán záróbeszéde. — Megjelenés diszmagyarban vagy fekete ölkönyben. A közgyűlés után disztrakoma a Hungária-szállóban.

A Dunába ugrott.

Budapest, november 23. Greghusz István budapesti születésű 41 éves szabósegéd az éjjel az összekötő vasúti hídról a Dunába ugrott. Szerencsére az ott horgonyzó hajók őrszemei idejében észrevették s utána evezve kiementették. Most a Szent István kórházban fekszik. Az illető elmondotta, hogy szomorú anyagi viszonyai miatt akart a halálba menekülni.

Budapesti tőzsde.

Budapest, nov. 23. Buza ápr. 7.52. — Rozs ápr. 7.22. — Zab ápr. 5.58 — Tengeri máj. 5.01.

A késelő férj.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, november 23.

Említettük tegnap, hogy Gudics József napszámos megleste 17 éves feleségét szül. Cséh Máriát a Kemény Zsigmond utca 12. számú házában s összeszurkálta. — Gudics július 12-én vette feleségül a fiatal leányt s már szeptember óta külön vált tőle. A kést Baksa Jánosné, a ház felügyelőjének felesége huzta ki testéből.

Gudics már régóta leskelődött felesé-

gére s már egy ízben Balaton Kajaron a község házában elvettek tőle egy forgópisztolyt 25 tölténnyel. Erre vonatkozólag Gudics azt adja elő, hogy mindig rossz viszonyban éltek egymással s a forgópisztolyt nem azért vették el tőle, hogy feleségét meg ne ölhesse, hanem hogy magában kárt ne tehessen, mert öngyilkosságot akart elkövetni.

Október 15-én hagyta el a felesége s azóta négyszer járt szolgálói helyén. Felesége azt ígérte, hogy hazautazik hozzá, ha Gubics szolgálatba áll. Ezt ő meg is tette, de ennek dacára sem ment haza. Ekkor határozta el, hogy agyonszurja feleségét. A kést hazulról hozta magával s egész éjjel ödöngött az utcákon, míg délelőtt feleségére akadt, akit azután megszurt. E közben ő is megsebesült, mert a kést pengéjével fogta s tenyerét kettévágta.

Az asszonyt ki sérüléseivel a Rókus kórházban fekszik, Loeblich vizsgálóbíró már kihallgatta. Gudics most a rabkórházban van ápolás alatt s felgyógyulása után átkísérk a vizsgálóbíróhoz.

VEGYES.

Érem a boldog szerelemről. Több ízben előrelátta már a szerb király, hogy szívesen megragad minden alkalmat az olyan ujításra, a mely tündetőleg az ő házasságát vallja eredő okának. Belgrádi táviratunk azt jelenti, hogy Sándor király aranyból, ezüstből és bronzból vert érmekkel akarja megörökíteni házasságát. Az érem Bécsben készül s egyik oldalán a királyi pár arcképe, a másikon egy történeti jelenet megörökítése látható. — Az érmekeket a szerb királyság proklamálásának évfordulóján, márczius 8-án fogják kibocsátani.

Egy királynő menyasszonyi ruhája. Eddig azt hitték, hogy az ifju hollandi királynő kelenyége legnagyobb részét külföldön és pedig főképen Párisban rendelte meg. Mint a „New-York Herald” írja, ez a föltevés téves, a királynő sokkal hazafiasabb, semhogy akármit is külföldről hozhatna. Kelenyége már készen van és még csak a menyasszonyi ruháján dolgoznak, melynek különösen a csipkéje nagyon drága lesz. Ezt a csipkét az amszterdami iparművészeti iskola növendékei készítik. A szövetet, amelyre a csipkét rádolgozzák, egy óriási ráma feszítették ki. Mig a munkások egy része a ráma fölött dolgozik, egy másik része a ráma alatt a tüket alulról szurkálja át a szöveten. A ruha csak januárban lesz készen. A királynő nagyon jó kedvű és türelmetlenül várja vőlegényét, ki Hágába decemberben érkezik.

A hollandi királynő hozománya. Vilma királynő hozománya az a 800,000 forint évi járadék, amelyet az államtól civillista f jében kap. Azonkívül őt illetik a koronájának jövedelmei is, melyek mintegy 400,000 forintra rugnak. Valószínű, hogy leendő férjének bizonyos apanázst fognak megszavazni.

MULATTATÓ.

C. aládi háboru.

— Klára, tudod, hogy nekem van ig zam?

— Tudom, Henrik. És éppen ezért olyan m'rges.

Óvatosság.

— Elza, miért irsz anyi levelet ebben a nagy melegben?

— Nem érted? Ha nem írom meg minden rokonunknak, hogy itt milyen szörnyü a meleg, mind eljönne ide nyaralni.

CSARNOK.

A várrom tündére.

— Regény. —

Írta: **FRANZ GYULA.**

— Vége. —

Andor híven eljárt a megbízásban. Azzal az örömhírral tért vissza, hogy Bártai nővére maga jön el megköszönni a jótettét. — Ez teljesen megayugtat! — mondá Rimay. Az ő gondossága megérdemelte ezt az áldozatkészséget...

A vi zontlátás eme napja után négy hét telt el. Nagy örönn és vigaság tanyája lett a Rimay-palota. Fényes uri társaság van együtt, hogy gyönyörködjék egy szép párban...

Rimay Andor tartja e-külvjét Bábolnay Ióannel, a várrom tündérével. Az ifju szerelmesek, akiket a sors olyan titokzatos és regéyes utó hozott össze, határtalan örömmel vallják egymásnak magukat.

A vendégek gyönyörködve nézik őket a nem egyszer hangzik fel ez a pár szó:

— Szébb párt még életemben sohasem látam.

A boldogságban, amelynek az ifju pár részese, még nagyobb boldogságát leli az öreg Rimay és egy házaspár, amely csak pár nap óta lakója a Rimay palotának.

Az új házfelügyelő és neje ez a házaspár. Az öreg Rimay tette őket azzá. Ő kívánta, hogy oda költözzenek. Hagyják el kis községüket s legyen valamivel gondtalanabb, de jobb módban részük.

Ki volt ez a házaspár? Ki más, mint az ifju pár életének megm'ntje: Kelemen Tamás és a felesége.

Boldogság otthona lett a Rimay palota, amelynek az új asszony, a szép Rimayné Bábolnay Ióné éppugy tündére lett, mint volt egykor annak a várromnak, amely előbb a Bábolnay most a Rimay családnak lett kedves s minden évben örömmel felkeresett nyaraló helye.

Az 1900. évi párisi világkiállítás Debreczenben.

PHOTOPLASZTIKON

A városi bérházban, Simonffy-utca 6. számú bolthelyiségben, Szombat nov. 24-étől kezdve Deczember 1-jéig naponta délelőtt 10 órától este 9-ig látható

Az 1900 évi Párisi világkiállítás

40 élethü képből álló sorozatban. Bővebbet a falragaszokon. Belépti díj: 40 fillér, vasárnap 20 fillér, deákok, gyermekek, katonáknak 20 fil.

Legnagyobb ékszer kereskedés.

A ki arany, ezüst és ékszeremüket jól és olcsón

óhajt vásárolni, forduljon a

Blau Lipót és fia utóda

előrangú és legnagyobb ékszerész ezéghez, mert elismert tény, hogy csakis ott részesül a n. é. közönség előzőkeny és lelkismeretes kiszolgálásban.

Feltünő olcsó árak!

Minden darab jótállás mellett adatik el.

Ezüst ornamentika kizárólagos raktára.

Ezüst ornamentika kizárólagos raktára.

Orvosi tekintélyek által kipróbált a nagyobb kórodákban kitünő eredm. használt külszer a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású köszvény, csúz, reuma, ischias stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültöb köszvény és csúz-fájdalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Fog- vagy fejfájást 5 percz alatt megszüntet.

Egy üveg ára hasznalati utasítással 1 korona, erősebb 2 korona 40 fillér.

Kapható csaknem az összes gyógytárakban. Postán utánvétell. vagy a pénz előzetes bektildése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA

gyógyyszerész, S.-A.-UJHELY.

Főraktárak Budapest: Török József gyógyszertárban, Király-utca 12. és az Egger-féle „Nádor gyógyszertár”-ban, Váci-körut 17.

Debreczenben: Minhalovits Jenő Dr. Rotschnek V. Emil és Tóth Béla gyógyszertárakban

Az 1895. évi párisi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel és arany éremmel kitüntetve.

Számítalan elismert és köszönd levelel. Bámulatos gyógyeredmények.

ifj. PÁJER JÓZSEF

porcellán-, üveg-, lámpa és konyhaberendezés nagy raktára.

DEBRECZENBEN.

Üzlethelyiség: Főpiacz, Kossut-utca sarkán.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására juttatni, hogy az idény beálltával dúsan összeállított lámpa-raktárt rendeztem be

Tartok raktáromon minden jó hírnevü és gyártmányu

álló- és függő lámpákat

a legjobb égőkkel egész gyári áron, ugymint Ditmár-féle nap, komettem, bahn, dupla és 30-40 gyertya lángu meteor-égőkkel, melyeket eladás előtt mindig kipróbálva szolgálók.

Tartok raktáron igen finom szőrésü kanóczoikat, lámpa-ollókat, lámpa-üvegkeféket, petróleum kannákat s minden egyes lámpa részeket.

Ajánlom továbbá gazdagon berendezett raktáramat, u. m.: ét-, thea-, kávé-, mokka-, mosdó- és üvegekészleteimet francia, angol és több hazai kivitelben igen jutányos áron.

Berndorfi evőszközöket, disz-tárgyakat, ugy china ezüst, mint alpaccában árjegyzék szerint; továbbá: esont- és fanyelü asztali és dessert késeket, mosdó asztaikat minden kivitelben.

Szoba díszítéshez nagy választékban szolgálhatok majolika és terakotta vázakat es korsókat, ugyszintén fadiszeket és szobrokat minden nagyságban.

Konyha berendezéshez minden aboz való kellékekkel a legolcsóbb árak mellett szolgálhatok.

Menyasszonyi kelegye bevásárlásánál kamatot engedményezek. Vidékre csomagoló ladát nem számítok. — A csomagolásnál a legnagyobb gond fordítatik, az uton törtéendő esetleges kárért felelősséget vállalok.

Kiváló tisztelet el

ifj. Pájer József.

UTMUTATÓ.

Weisz Adolf posztó, gyapjuszövet kereskedésben legujabb divatu szövetek érkeztek. Kossuth-utca, Takarékpénztár-épület.

Legalkalmasabb karácsonyi ajándék férfiak részére Schwartz Dániel dohányzó eszköz különlegességi üzletében kaphatók.

Deutsch Ede varrógép raktára, Piacz-utca 73. dr. Tihanyi ház. Még csak rövid ideig. Singer gépek 30 frt. Karikahajós 50 frt. Vibretin szivarkahajós 45 frt.

„Ideál“ „Favorit“ legujabb blousokban állandó raktárt ta tok és mérték szerint készítek. **Mezey Gyula** divatüzlete Biedermann-ház.

Blattner Gyula épület üveges, üveg- és porcellán kereskedése, Főtér, Főtözsde mellett

Goldstein Karolina Orvosi elismérésben részesült Első Magyar mülfüzigyára Debreczen, Főtér. Ajánlja mellfüző különlegességeit.

Fein Karolina női kalap divat. Legolcsóbb divatos női kalapok.

Schwarz Viktor szepességi vászon és kész fehérneműök áruháza. Simonffy-utca városi bérház-épület. Blousokban és kötényekben nagy választék.

Antal Vincze uri szabó angol és francia divatszöveveiből nagy raktár, Simonffy utca 1. sz., új bérpalota.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Kerestetik egy egész udvar istállóval, kocsiszinnel, lakással együtt bérbe, február 1-ére. Értekezhetni: Vágó Andor utóda czégnél, főté.

28 kataszteri hold és 69 □ öl tanyás új föld hz endódi vasuti megállóhoz közel eladó. Teher 4000 forint. Hatvan-utca 34.

Érmelléki és sestakerti borok eladók — 50 litertől feljebb — 25 forintjával. Péterfia-u. 18.

Rizlingbor

Buday Gyula ügyvéd ur Szent-György - Ábránytelepéről 59 hectoliter idei termé-

mésű Rizlingbert megvásároltam s azt a mai aaptól kezdve 40 krajczár árban árusítom, tisztelettel VÁRAY JÓZSEF fűszer és csemege kereskedő, főpiacz, városi új bérház.

Szoba csinos butorral, két ágygyal, Burgondia-utca 5. kiadó.

Bádogos mnhelyemet Bethlen-utca 40. szám alá helyeztem át és minden szakmába tartozó munkát és javítást a legjutányosabb árban elvállalok. Tisztelettel Kulcsár Antal.

Kömüves és ácsmesteri vizgára készülők alapos előkészítést nyerhetnek. Czím a kiadóhivatalban.

Csontot, rongyot, ócskavasat csakis az olajtőben lévő telepen vesznek legmagasabb árban.

Legjobb kötött harisnyák jutányos árban beszerezhetők Márton Gyula férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett. **Harisnyafejleléseket elvállalok.**

Karácsonyi faragott díszajándéktárgyak különféle czélra és kivitelben előrajzolt, vagy himzett betéttel kaphatók Füstös testvéreknél, Stenczingerházban.

Uj szállitmány színes és fehér porcellán érkezett a kilós edén üzletben, Piacz-utca 79.

Tanulónak felvétetik jó házból való fiu Némethi J fényképész műtermében.

Eladó halószoba és más kisebb bút. rok. Értekezhetni Székely Jenő és társánál. Hungária mellett.

40 éve fenálló jó forgalmu fűszer csemege üzlet kedvező feltételek mellett eladó. Czím a kiadóhivatalban.

Minden nap fris Olasz Kartifiola olcsón kapható Deutsch Lajos fűszerkereskedésében

Egy jó karban levő nyolcz ló erejű cséplő garnitúra eladó. Kertész-utca 1. szám.

Jó fizetéssel gyakorlott derék- és aljvarrónők azonnal felvétetnek Antal Vinczóné szabászati és női ruha varrodájában, Csapó-utca 18.

Kiadó 1901 május 1-én Burgondia-utca 16 szám alatt 7 szoba, fürdő-szoba, hozzátartozó mellékhelyiségek házmesteri lakkkal, külön udvarral ellátott urilakás, új házban jó vízü kuttal. Bővebbet Berger Jenő építész irodájában Széchenyi-utca 21.

Üzlethelyiség változtatás RÉVESZ ZSIGMOND czipó-, kalap- és uri divat áru üzletét városi új bérházba, Mendelovics tőszomszédságába városházával szemben helyezte át.

Sima szőlővessző peronospora, lisztharmat és jégverés mentes, őszi szállításra a következő fajokban kapható Kardos László sétatéri csemege szőlőtelepéről:

Fehér Chasselas	1000 drb.	6 kor.
Piros Chas elas	" "	6 "
Chasselas de Fontainbleau	" "	8 "
Raisin de Calabre	" "	16 "
Paszatutti	" "	12 "
Muscat Alexandrion	" "	16 "
" Lunel.	" "	6 "
" Frontignan.	" "	16 "
" Hamburg	" "	16 "

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Magyarádról, hol sikerült nagyobb mennyiségű (100 hekt. lit.)

1898. évi termésű bort vásárolnom, haza érkeztem, s azon kellemes helyzetben vagyok, hogy daczára az ideai szük bortermeének,

1898. évi termésű Muszka

Magyarádi bort továbbra is literenként 40 krért árusítok el. Tisztelettel Bán László, (a Colégium mellett.

Kedvező alkalom.

Van szerencsém a n. é. közönséget tudatni, miután szalonát és zsirt nagy mennyiségben szállítok külföldre a

sértés hus

kilónként

(40 kr. 80 fillérért)

árusítom; ugy szintén mindenféle hentes cikkek jutányos árért kaphatók, mindig frissen.

tisztelettel:
Retezár Kristóf

hentes
Debreczen, Csapó-utca 68. szám

WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI
női divatáruháza
DEBRECZEN, FŐTÉR
(Kistemplommal szemben.)

Az őszi és téli idényre megérkeztek és mélyen leszállított árak mellett kaphatók

Legujabb
női és gyermek felöltők

Divatos női ruha szövetek,

Legjobb minőségű női ruha flanellek,

Mosó velezek,

Menyasszonyi kelengyék,

legelőnyösebb bevásárlási helye.

1858. év óta fennálló dusan felszerelt

BUTOR
üzletünket
Varga és Flaschner

czég alatt megnyitottuk: Piacz-utca 44. sz. a. (Dr. Ujfalusi féle házban).

hol a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelű berendezéssel, a legkülönbözőbb stylekben, decoratiok a legizlésebb kivitelben jutányos árak és szolid kiszolgálás mellett beszerezhetők.

Alapított 1866-ban.

Fölkl József utóda

Neuhauser Károly

M. A. V. pályaozás,

Debreczen, Piacz-u. 81. sz. Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet mellett.

Ajánlja 34 év óta fennálló üzletét, ahol legolesobbban beszerezhetők zseb, inga, fali és ébresztő órák

Zsebórák 2 frt 50 krtól feljebb.

Inga órák 6 frittól

Ébresztő órák 2 frittól

Vasuti szolgálati órák 5 frittól.

Javításokat elvállal gyorsan és jutányosan.

Készit 1 évi jótállással.

Tanuló felvétetik.

Köhögés és Hurutos bántalmaknál

a Kaiser's

BRUST-BONBONS

legbiztosabb hatásu, ez által 2650 kitűnő bizonyítványokkal elismerve.

Már ez egyedül is elég bizonyíték a biztos segélyre, Köhögés, Rekedtség,

Hurut és elnyálkásodásnál.

Egy csomag 20 és 40 fillér.

Kapható:

Mihálovits Jenő
gyógytárában, Debreczenben.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzlethelyiségemet 1900. október 29-én

A Simonffy-utcai városi bérházba

a saroktól 2-ik bolt

helyeztem át.

Az őszi és téli idényre érkezett nagyválasztéku divatos bel és külföldi gyapjuszöveteket, színes atlasz és adriákat, valamint őszi és téli maradék öltöny szöveteket rendkívül olcsó árak mellett árusítom.

KLEIN JAKAB

POSZTÓKERESKEDŐ